

“ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО БЪЛГАРИЯ” АД

**ОТЧЕТ ЗА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА И ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31.12.2017 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

А. ДЕЙНОСТ И РЕЗУЛТАТИ

Б. СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ

В. РИСКОВ ПРОФИЛ

Г. ОЦЕНКА ЗА ЦЕЛИТЕ НА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА

Д. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

А. ДЕЙНОСТ И РЕЗУЛТАТИ

А.1. ДЕЙНОСТ

„Застрахователно акционерно дружество България” АД (Дружеството) е регистрирано в Софийски градски съд по ф.д. 4335 по описа за 2004 г. с Решение № 1 от 21.04.2004 г. и вписано в Търговския регистър от Агенция по вписванията с ЕИК: 131233651. Дружеството е лицензирано от Комисията за финансов надзор за осъществяване на застрахователна дейност с решение № 432-ОЗ от 14.06.2013 г. Дружеството може да извършва застрахователна дейност по следните видове застраховки: „Злополука”, „Заболяване”, „Сухопътни превозни средства“, „Релсови превозни средства“, „Летателни апарати“, „Плавателни съдове“, „Товари по време на превоз“, „Пожар и природни бедствия”, „Други щети на имущество”, „Разни финансови загуби“, „Правни разноски“ и „Помощ при пътуване”.

„Застрахователно акционерно дружество България” АД е българска общозастрахователна компания, част от “Феста Холдинг” АД. Дружеството е създадено преди 14 години и е утвърдена марка, както и един от лидерите на пазара по клас застраховка „Заболяване“.

През 2017 година Дружеството е действащо предприятие. Намеренията на Ръководството са то да продължи да се развива като такова. Системата на управление на „Застрахователно акционерно дружество България” АД е двустепенна. Органи на Дружеството са: Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и Управителен съвет.

№	АКЦИОНЕР	ЕГН, съотв. номер на ф.д. и БУЛСТАТ	Брой акции	ОТН. ДЯЛ от капитала на дружеството (в %)
1	„Феста Холдинг” АД	ЕИК 103123984	5 277 150	90.05
2	Ангел Костов Терзиев	ЕГН 7107224523	35 050	0,6
3	ТБ Инвестбанк АД	ЕИК 831663282	547 800	9.35
ОБЩО			5 860 000	

Членове на Надзорен Съвет:

1. Петя Иванова Баракова-Славова – Председател на НС
2. „Феста Холдинг“ АД, представлявано от Златомир Куманов Димитров
3. Д-р Валентин Василев Попов – независим член

Членове на Управителен Съвет:

1. Николай Ангелов Логофетов – Председател на УС

2. Светла Савева - Колева
3. Таня Стоянова Цанкова

Изпълнителни директори:

1. Николай Ангелов Логофетов
2. Светла Савева- Колева

Дейността на съветите се регламентира от правилници за тяхната дейност, като за всяко заседание на съответния съвет се съставя протокол за разгледаните въпроси от дневния ред и взетите по тях решения. Протоколите се съхраняват на хартиен носител с оригиналните подписи на участниците в заседанията. Решенията на съветите се вземат с обикновено мнозинство.

Сключени договори по чл.240б:

Членовете на Управителния и Надзорен съвет на Дружеството не са сключвали през 2017г. договори със ЗАД България, които излизат извън обичайната дейност на Дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Дружеството е разработило, одобрило, и ефективно прилага Система на управление с цел осигуряване на надеждно и разумно управление на дейността. Системата на управление включва адекватна и прозрачна организационна структура с ясно разпределение и целесъобразно разделение на отговорностите, ефективна система, осигуряваща предаването на информация, както и допълнителни елементи, за които управителните и контролни органи на Дружеството са взели решение. Действащата организационна структура отчита задачите, които си е поставило за решаване Дружеството през 2017 година в съответствие със структурата на предлаганите застрахователни продукти, размера на премиения приход, обединяването на изпълняваните задачи и работи по структурни звена, наличните кадри, степента на тяхната подготовка и квалификация. Основно организационната структура следва разделение на дейностите като всяка организационна единица има своя функционална характеристика.

За осъществяването на оперативно, компетентно и своевременно изпълнение на възложените функции и задачи във връзка с нормалното протичане на процесите са обособени организационно-структурни звена: дирекции и отдели, които са описани и представени в длъжностното щатно разписание.

Основните задачи, които се решават от служителите в Дружеството са:

1. Организация и цялостно ръководство на подписваческата застрахователна дейност.
2. Спазване на общите и специални условия за отделните класове застраховки, правилата и цялата необходима документация за нормалното функциониране на процесите за ликвидация на щети.

3. Осъществяване на оперативна дейност по управление на действащите застрахователни договори и обслужване потребностите на застрахованите.
4. Планиране, отчитане, анализ и контрол на дейността на Дружеството.

До 9 май 2017 година Управителният съвет се състои от четирима души: Двама Изпълнителни директори и двама члена на Управителния съвет, а след тази дата - от трима члена - двама Изпълнителни директори и един член.

Дружеството се представлява от Изпълнителните директори, като двамата съвместно изпълняват представителни функции подписват договорите с външни организации, трудови договори за назначаване и освобождаване на служителите, договорите с презастрахователите. Председателят на Управителния съвет организира и ръководи заседанията на Управителния съвет, утвърждава дневния ред за заседанията, като въпросите от дневния ред се предлагат от и чрез членовете на Управителния съвет по тяхно предложение или по предложения на ръководителите на дирекции в Дружеството. Разходите се утвърждават от Изпълнителните директори.

На средното ръководно ниво - Директорите на дирекции са предоставени функции по администриране на подписването на застрахователни договори и ликвидация на щети съобразно предоставените персонални права на служителите да подписват до определени лимити. Всяко надвишаване на лимита за съответното ниво изисква санкцията да бъде взета от следващото ниво, включително до решенията на Изпълнителния директор и Управителния съвет.

A.2. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОДПИСВАЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Броят на сключените застрахователни договори и броят на застрахованите обекти към 31.12.2017 г. е както следва:

Вид застраховка	Брой застрахователни договори	Брой застраховани обекти
Злополука	2 262	18 736
Заболяване	943	50 583
Плавателни съдове	1	1
Товари по време на превоз	31	31
Пожар и природни бедствия	4 603	9 634
Щети на имущество	6 201	6 398
Разни финансови загуби	615	966

Помощ при пътуване	11 978	52 957
ОБЩО	26 634	139 306

Брутният премиен приход от застрахователни премии е в размер на 14 511 930 лв.

Вид застраховка	Брутен премиен приход (лева)
Злополука	599 413
Заболяване	11 495 402
Плавателни съдове	304
Товари по време на превоз	12 998
Пожар и природни бедствия	1 253 240
Щети на имущество	609 149
Разни финансови загуби	23 482
Помощ при пътуване	517 942
ОБЩО:	14 511 930

Разпределение на прихода по видове застраховки:

Реализираният премиен приход по канали на продажба зависи от вида на предлаганите застраховки. Застраховка Заболяване се реализира основно чрез директни продажби и достига 75% от прихода, докато частта на директните продажби при всички други линии е 17%.

За периода на 01.01 – 31.12.2017г. размерът на изплатените обезщетения е 8 193 328 лв., като общият брой на исковете е 48 623. Тези плащания са разпределени по видове застраховки както следва:

Вид застраховка	Брой искове	Сума на исковете
Злополука	213	258 156.95
Заболяване	47 887	7 633 142
Плавателни съдове	0	0
Товари по време на превоз	0	0
Пожар и природни бедствия	132	82 387
Щети на имущество	1	50
Разни финансови загуби	3	2577
Помощ при пътуване	387	217 015
ОБЩО	48 623	8 193 328

А.3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИНВЕСТИЦИИ

Собствен капитал

В края на 2016 г. собственият капитал е 6 400 хил. лева.

В края на 2017 г. собственият капитал на Дружеството е 6 159 хил. лева

Паричните средства са в депозити и разплащателни сметки, както следва:

	Годината завършваща на 31.12.2017г.	Годината завършваща на 31.12.2016г.
Каса в лева	7	12
Разпл. с-ка лева	33	391
Депозити в Инвестбанк	632	673
Депозити в Уникредит Булбанк	2775	1600
Депозити в SG Експресбанк	2100	1600
Депозити в Ти Би Ай Банк	1028	1002
Всичко:	6535	4275

Финансови активи държани за търгуване

По цена на придобиване	Годината завършваща на 31.12.2017г.	Годината завършваща на 31.12.2017г.
Държавни ценни книжа	3113	3147
Всичко:	3113	3147

Финансовите инвестиции към края на финансовата 2017 г. имат пазарна стойност, както следва:

- Държавни ценни книжа емисия 401/2013 - 2009 хил. лева
- Държавни ценни книжа емисия 404/2003 - 301 хил. лева
- Държавни ценни книжа емисия 401/2012 - 287 хил. лева
- Държавни ценни книжа емисия 401/2014 - 516 хил. лева

А.4. ДРУГИ РЕЗУЛТАТИ

Краткосрочни вземания

	Годината завършваща на 31.12.2017г.	Годината завършваща на 31.12.2016г.
Вземания от застраховани лица	3277	3270
В т.ч. провизирани вземания	(129)	215
Други вземания	62	77
В това число - вземания за лихви от свързани лица		
Всичко:	3210	3347

Дълготрайни активи

По отчетна стойност

	Годината завършваща на 31.12.2017г.	Годината завършваща на 31.12.2016г.
Компютърна техника	113	109
Транспортни средства	175	57
Офис обзавеждане	37	37
Програмни продукти	405	341
Права върху интелектуална собственост	33	33
Всичко:	763	577

По балансова стойност

	Годината завършваща на 31.12.2017г.	Годината завършваща на 31.12.2016г.
Компютърна техника	4	9
Транспортни средства	145	32
Офис обзавеждане	3	2
Програмни продукти	76	108
Всичко:	228	151

Застрахователни резерви

	Годината завършваща на 31.12.2017г	Годината завършваща на 31.12.2016г.
Запасен фонд	4	4
Резерв предстоящи плащания	1809	1296
Пренос-премиен резерв	4243	3345
Дял на презастрахователите в Пренос-премиен резерв	-34	-6
Други резерви		28
Всичко:	6022	4667

Краткосрочни задължения

	Годината завършваща на 31.12.2017г.	Годината завършваща на 31.12.2016г.
Задължения към персонала	237	135
Данъчни задължения	51	32
Задължения за осигуровки	11	24
Задължения към доставчици	7	126
Задължения към презастрахователни операции	44	21
Други кредитори	612	518
в т.ч. възнаграждения УС и НС		
Всичко:	962	856

Разходи по застрахователни дейности.

	Годината завършваща на 31.12.2017г.	Годината завършваща на 31.12.2016г.
Разходи по върнати премии		
Разходи за застрахователни суми и обезщетения	8193	5947
Отписани премии	560	1036
Всичко:	8753	6983

Аквизиционни разходи

	Годината завършваща на 31.12.2017г.	Годината завършваща на 31.12.2016г.
1. Комисионни	1099	975
2. Рекламни	136	128
3. Възнаграждения	1090	920
4. Други	558	285
Всичко:	2883	2308

Административни разходи

	Годината завършваща на 31.12.2017г.	Годината завършваща на 31.12.2016г.
1. Офис разходи	111	81
2. Наеми	138	134
3. Възнаграждения на персонала и осигуровки	766	590
4. Други	249	590
Всичко:	1264	1395

Финансови приходи/разходи

	Годината завършваща на 31.12.2017г.	Годината завършваща на 31.12.2016г.
Финансови приходи:		
Приходи от лихви	35	80
Приходи от операции с финансови активи	134	121
Общо приходи	169	201
Финансови разходи		

Разходи по операции с фин.активи	60	50
Други фин.разходи	11	6
Общо разходи	71	56
Всичко (нетен резултат)	98	145

Б. СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ

Б.1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СИСТЕМАТА НА УПРАВЛЕНИЕ

През 2017 г. Системата на управление на „ЗАД България” АД е двустепенна. Органи на Дружеството са: Общо събрание на акционерите, Надзорен съвет и Управителен съвет. Дейността на съветите се регламентира от правилници за тяхната дейност, като за всяко заседание на съответния съвет се съставя протокол за разгледаните въпроси от дневния ред и взетите по тях решения. Протоколите се съхраняват в електронни досиета и на хартиен носител с оригиналните подписи на участниците в заседанията. Решенията на съветите се вземат с обикновено мнозинство.

Във връзка с изискванията на Кодекса за застраховане, в сила от 01.01.2016 г., Дружеството продължава да разработва и ефективно да прилага Система на управление с цел осигуряване на надеждно и разумно управление на дейността.

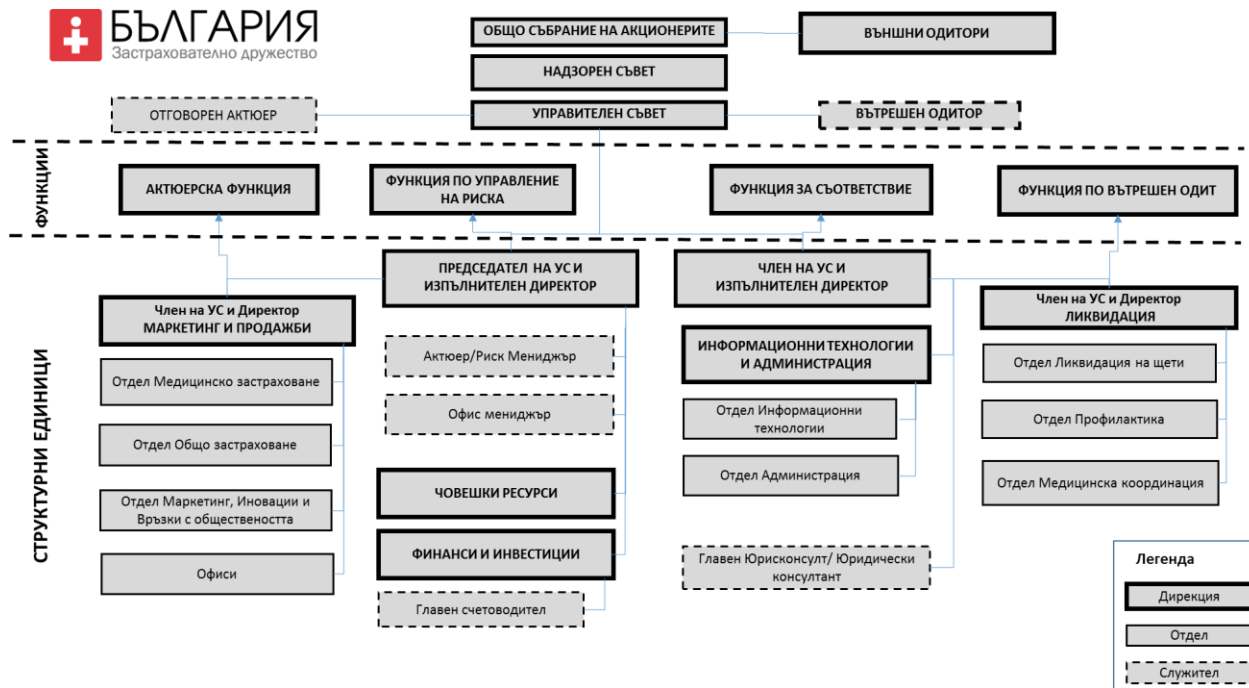
Системата на управление включва адекватна и прозрачна организационна структура с ясно разпределение и целесъобразно разделение на отговорностите, ефективна система, осигуряваща предаването на информация, както и допълнителни елементи, за които управителните и контролни органи на Дружеството са взели решение.

СЪДЪРЖАНИЕ НА СИСТЕМАТА НА УПРАВЛЕНИЕ

II. Управленска и организационна структура, в която са определени:

- дейността на отделните организационни единици;
- ръководните длъжности, извън членовете на ръководния или контролен орган, както и лицата, оправомощени да управляват и/или да представляват Дружеството, както и функциите и правомощията на тези ръководни длъжности;

- разпределението на функциите и правомощията между Изпълнителните директори, както и целесъобразното разпределение на функции между членовете на Управителния съвет на Дружеството;

Действащата през 2017 г. организационна структура отчита задачите, които си е поставило за решаване Дружеството в съответствие със структурата на предлаганите застрахователни продукти, размера на премиения приход, обединяването на изпълняваните задачи и работи по структурни звена, наличните кадри, степента на тяхната подготовка и квалификация. Основно организационната структура следва разделение на дейностите като всяка организационна единица има своя функционална характеристика.

За осъществяването на оперативно, компетентно и своевременно изпълнение на възложените функции и задачи във връзка с нормалното протичане на процесите са обособени организационно-структурни звена: дирекции и отдели, които са описани и представени в длъжностното разписание.

Основните задачи, които се решават от служителите в Дружеството са:

1. Организация и цялостно ръководство на подписваческата застрахователна дейност.
2. Спазване на общите и специални условия за отделните класове застраховки, правилата и цялата необходима документация за нормалното функциониране на процесите за ликвидация на щети.
3. Осъществяване на оперативна дейност по управление на действащите застрахователни договори и обслужване потребностите на застрахованите лица.

4. Планиране, отчитане, анализ и контрол на дейността на Дружеството.

До 9 май 2017 година Управителният съвет се състои от четирима души: Двама Изпълнителни директори и двама члена на Управителния съвет, а след тази дата - от трима члена - двама Изпълнителни директори и един член.

Дружеството се представлява от Изпълнителните директори, като двамата съвместно изпълняват представителни функции подписват договорите с външни организации, трудови договори за назначаване и освобождаване на служителите, договорите с презастрахователите.

Председателят на Управителния съвет организира и ръководи заседанията на Управителния съвет, утвърждава дневния ред за заседанията, като въпросите от дневния ред се предлагат от и чрез членовете на Управителния съвет по тяхно предложение или по предложения на ръководителите на дирекции в Дружеството. Разходите се утвърждават от Изпълнителните директори.

На средното ръководно ниво – Директорите на дирекции са предоставени функции по администриране на подписването на застрахователни договори и ликвидация на щети съобразно предоставените персонални права на служителите да подписват до определени лимити. Всяко надвишаване на лимита за съответното ниво изисква санкцията да бъде взета от следващото ниво, включително до решенията на Изпълнителния директор и Управителния съвет. По този начин е предвидено да се процедира и в бъдеще като в съответствие с променящите се условия на средата, в която Дружеството осъществява дейността си биха могли да се направят някои разумни промени.

III. Разработени и действащи политики за:

1. управлението на риска, включително:
  - политика за управлението на риска, свързан с подписваческата дейност и заделянето на техническите резерви;
  - политика за управлението на оперативния риск;
  - политика за управлението на риска чрез презастраховане и други техники за ограничаване на риска;
  - политика за управлението на активите и пасивите;
  - политика за управлението на инвестиционния риск;
  - политика за управлението на ликвидния риск;
2. вътрешния контрол;
3. оперативния контрол, включително правила и процедури за изпълнение и отчитане дейността на отделните организационни звена;
4. вътрешния одит;

5. прехвърлянето на дейности по смисъла на чл. 110 от Кодекса за застраховането, когато Дружеството е взело решение за такова прехвърляне;
  6. изпълнение на задълженията за предоставяне информация пред КФН в съответствие с изискванията на чл. 127 от Кодекса за застраховането;
  7. информационната система и документооборота;
  8. подписваческата дейност и работата със застрахователните посредници;
  9. предотвратяването на конфликт на интереси;
  10. оценката на активи;
  11. управлението на капитала;
  12. други дейности по преценка на управителния орган на Дружеството или когато това е предвидено със закон или с друг нормативен акт;
  13. Политика за възнагражденията на лицата, които работят за „ЗАД България“ АД;
  14. Политика за оценка на техническите резерви по Платежностпособност II;
  15. Политика за контрол, управление и разпространение на застрахователните продукти;
  16. ИТ стратегия за периода 2017 – 2019;
  17. Политика за управление на жалбите.
- IV. Управителният или контролният орган на Дружеството, в зависимост от своите компетенции, преразглежда най-малко веднъж годишно документите, включени в Системата за управление на „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД и внася необходимите изменения или допълнения при съществени промени в материята, която уреждат, като представя пред Общото събрание на акционерите годишен отчет за изпълнение на политиките, включени в системата, както и за изпълнението на Програмата за дейността на Дружеството.
- V. „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД предприема разумни мерки, с които гарантира непрекъснатост и регулярност при извършване дейността на Дружеството, в това число като разработва планове за извънредни ситуации. За тази цел се ползват подходящи и съответстващи на обема, характера и сложността на дейността на Дружеството системи, ресурси и процедури.

ФУНКЦИИ В СИСТЕМАТА НА УПРАВЛЕНИЕ

В рамките на системата на управление „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД създава:

- функция по управление на риска;
- функция, следяща за спазване на нормативните изисквания (функция за съответствие);
- функция по вътрешен одит;

- актюерска функция.

Функциите представляват необходимият и достатъчен вътрешен капацитет на Дружеството за изпълнение на практически задачи. „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД самостоятелно избира организационната форма на функциите, освен когато с Кодекса за застраховането е предвидено друго. Функциите може да се осъществяват от служители на Дружеството или посредством прехвърляне на дейност по чл. 110 от Кодекса за застраховането. Към датата на изготвяне на настоящата оценка, горепосочените функции се осъществяват от служители на Дружеството. Функциите са независими от влияние, което би могло да наруши способността им да изпълняват задачите си по обективен, справедлив и независим начин. Всяка функция работи под надзора на Управителния съвет, като се отчита пред него и по целесъобразност подпомага останалите функции при изпълнението на задачите им. Лицата, осъществяващи дадена функция имат неограничен достъп до съответната информация, необходима за изпълнение на техните задължения. Те отговарят на специфичните изисквания на Кодекса за застраховането за заемане на всяка конкретна длъжност и са одобрени от КФН.

Б.2. ИЗИСКВАНИЯ ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ И НАДЕЖДНОСТ

Всеки член на управителните и контролните органи, както и всяко лице, оправомощено да управлява и/или да представлява Дружеството трябва да:

- Има висше образование с образователно-квалификационна степен „магистър“ и притежава подходяща професионална квалификация, необходима за управление на дейността за застрахователно акционерно дружество.
- Притежава професионален опит в сферата на икономиката и финансите.
- Не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер;
- Не е бил през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността, член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;
- Не е обявяван в несъстоятелност и да не се намира в производство по несъстоятелност;
- Не е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до четвърта степен включително, или по сватовство до трета степен с друг член на управителен или контролен орган на дружеството;
- Не е лишен от право да заема материалноотговорна длъжност;

- Не е бил през последната една година преди акта на съответния компетентен орган член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, на което е бил отнет лиценз за извършване на дейност, подлежаща на лицензионен режим, освен в случаите, когато лицензът е бил отнет по искане на дружеството, както и ако актът за отнемане на издадения лиценз е бил отменен по надлежния ред;
- Не е бил освобождавано от длъжност в управителен или контролен орган на търговско дружество въз основа на приложена принудителна административна мярка, освен в случаите, когато актът на компетентния орган е бил отменен по надлежния ред.

Тези изисквания се прилагат и за физическите лица, които представляват юридически лица – членове на управителни и контролни органи на дружеството.

Всеки член на управителен или контролен орган на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД, както и лице, оправомощено да управлява или представлява дружеството, трябва да се ползва с добра репутация и не застрашава управлението на дружеството, интересите на ползвателите на застрахователни услуги и не възпрепятства осъществяването на застрахователния надзор. В процедурата по одобрението си предложените кандидати подават декларации по чл. 69, ал. 2, т. 4, букви „а” – „г”, „е” – „л” от Кодекса за застраховането.

Изпълнителните директори или всяко друго лице, което е оправомощено да управлява и представлява „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД, няма право да заема друга платена длъжност по трудово правоотношение, освен ако е преподавател във висше училище. Физическите лица – граждани на трета държава, трябва да имат и разрешение за продължително пребиваване в Република България.

Б.3. СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО СОБСТВЕНА ОЦЕНКА НА РИСКА И ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА

Системата за управление на риска на Застрахователно акционерно дружество България” АД включва стратегии, процеси и процедури за докладване с цел непрекъснато идентифициране, измерване, проследяване, управление и докладване на рисковете, на които е изложено или би могъл да бъде изложена дружеството в своята дейност, както поотделно за всеки риск, така и в тяхната цялост и взаимозависимост.

Системата за управление на риска е ефективно прилагана и добре интегрирана в организационната структура и процесите за вземане на решения на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД.

Системата за управление на риска обхваща рисковете, които се включват в изчислението на капиталовото изискване за платежоспособност, съответно на такива, които биха се отразили на собствените средства на „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД и на покритието на гаранционния капитал и границата на платежоспособност със собствени средства на дружеството, както и рисковете, които не са изцяло или отчасти включени в това изчисление.

Системата за управление на риска намира реализация в дейността на дружеството чрез разработване, приемане и изпълнение на Политика за управление на риска на „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД, която включва отделни политики за управление на идентифицираните видове риск в следните области:

1. подписваческа дейност и образуване на технически резерви;
2. управление на активите и пасивите;
3. инвестиции и по-конкретно деривати и други подобни задължения;
4. управление на риска в областта на ликвидността и концентрацията;
5. управление на оперативния риск;
6. презастраховане и други техники за намаляване на риска;
7. други области по преценка на ръководството на дружеството.

При управление на инвестиционния риск „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД спазва правилата по чл. 124, 196 и 197 от Кодекса за застраховането.

„ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД извършва Собствена оценка на риска и платежоспособността /СОРП/ като взема предвид същността, обхвата и сложността на рисковете, свързани с дейността на дружеството.

Оценката на съвкупните нужди от платежоспособност представлява специфичния възглед на „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД относно рисковия профил на дружеството, капиталови и други средства, необходими, за да се посрещнат съвкупността от рискове, които дружеството поема при извършване на дейността си.

Собствената оценка на риска и платежоспособността на „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД включва оценка на:

- Съвкупните нужди по отношение на платежоспособността, като се вземат предвид рисковият профил, одобрените лимити за поемане на риск и бизнес стратегията на дружеството;
- Спазването на:
  - постоянно капиталовото изискване за платежоспособност;
  - минималното капиталово изискване;

- изискванията във връзка с техническите резерви;
- Степента, с която рисковият профил на дружеството се отклонява от допусканията по чл. 170, ал. 3 от Кодекса за застраховането, стоящи в основата на посоченото капиталово изискване за платежоспособност, изчислено посредством използване на стандартната формула или посредством собствен цялостен или частичен вътрешен модел.

Б.4. СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Системата за вътрешен контрол на „Застрахователно акционерно дружество България” АД включва:

- Разработени административни и счетоводни процедури и процеси;
- Правила за осъществяване на вътрешния контрол;
- Правила за докладване на всички равнища, интегрирани в системата за управление;
- Функция за съответствие;
- Функция за вътрешен одит;
- Други елементи по преценка на управителните или контролни органи на дружеството.

ФУНКЦИЯ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Функцията за съответствие на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД се изразява в:

- Предоставяне на съвети и консултиране на управителните и надзорните органи на Дружеството относно спазването на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и приетите вътрешно нормативни актове;
- Оценяване на възможния ефект от промени на правната среда върху дейността дружеството;
- Идентифициране и оценяване на риска, произтичащ от неизпълнението на законите, подзаконовите актове, непосредствено приложимите актове на компетентните органи на Европейския съюз и вътрешните актове на застрахователя, съответно презастрахователя.

„ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД разработва и приема подходящи системи и структури, които да осигуряват наличието на информацията, която следва да бъде предоставяна в Комисията за финансов надзор съгласно изискванията на Кодекса за застраховането.

„ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД разработва и приема писмени вътрешни правила, одобрени от управителните и надзорните органи на Дружеството, с които се определят начините за осигуряване на постоянната адекватност на публикуваната и предоставяната информация.

Ръководителят на функцията по съответствие изготвя годишен отчет за дейността на функцията и го представя пред управителния орган и пред Общото събрание на акционерите на Дружеството;

Незабавно информира заместник-председателя на КФН, ръководещ Управление „Застрахователен надзор” в случаите, когато в резултат на извършена проверка са констатирани нарушения и слабости в организацията на дейността и управлението на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД, и за които смята, че от управителния орган на дружеството не са предприети достатъчни мерки за тяхното отстраняване.

Б.5. ФУНКЦИЯ ЗА ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Функцията по вътрешен одит на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД е действаща и ефективно извършвана за оценка на адекватността и ефективността на системата за вътрешен контрол и на другите елементи от системата на управление в дейността на дружеството.

Функцията по вътрешен одит е обективна и независима от другите оперативни функции в „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД. Лицата, които осъществяват функцията по вътрешен одит, не могат да извършват едновременно с това други дейности в рамките на дружеството.

Лицето, което осъществява функцията по вътрешен одит е назначено от управителния орган на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД. То има подходяща квалификация и опит в областта на вътрешния одит и отговаря на изискванията по чл. 80, ал. 1, т. 3 – 9, като се прилагат съответно чл. 80, ал. 3 и ал. 5 – 12 и чл. 84 от Кодекса за застраховането.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ФУНКЦИЯТА ПО ВЪТРЕШЕН ОДИТ

Функцията по вътрешен одит приема и прилага план за извършване на одитните проверки, който обхваща период най-малко една година. По преценка на лицето, което осъществява функцията по вътрешен одит, се извършват проверки и извън приетия план.

Лицето, което осъществява функцията по вътрешен одит информира незабавно управителните органи или надзорните органи на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД за установените от него нарушения в дейността.

Управителните или надзорните органи на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД са длъжни да предприемат мерки за действителното отстраняване на нарушенията и за изпълнение на препоръките на функцията по вътрешен одит.

Лицето, което осъществява функцията по вътрешен одит, изготвя годишен отчет за дейността на функцията и го представя пред управителния орган на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД.

Б.6. АКТЮЕРСКА ФУНКЦИЯ

Актюерската функция на „Застрахователно акционерно дружество България” АД е ефективно извършвана от отговорен актюер, който организира, ръководи и отговаря за актюерското обслужване на дружеството.

Отговорният актюер може да бъде физическо лице с призната правоспособност или юридическо лице, от името на което подписват документи едно или повече физически лица с призната правоспособност на отговорен актюер (актюерско предприятие).

Отговорният актюер на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД има задълженията да:

- координира изчисляването на техническите резерви;
- гарантира пригодността на използваните методологии и базови модели, както и на допусканията, направени при изчисляване на техническите резерви;
- оценява достатъчността и качеството на данните, използвани при изчисляване на техническите резерви;
- сравнява най-добрите прогнозни оценки спрямо практическите резултати;
- информира управителния или контролния орган относно надеждността и адекватността на изчисляването на техническите резерви;

- контролира изчисляването на техническите резерви посредством приближения и индивидуални подходи за отделни случаи, когато не са налице достатъчно подходящи данни за прилагане на надеждни актюерски методи;
- изразява мнение относно общата подписваческа политика;
- изразява мнение относно адекватността на презастрахователните договори;
- подпомага ефективното прилагане на системата за управление на риска, включително като участва в създаването на модели за риска, стоящи в основата на изчисляването на капиталовото изискване за платежоспособност и на минималното капиталово изискване и в собствената оценка на риска и платежоспособността.
- изготвя и заверява справките на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД във връзка с актюерската дейност;
- изготвя и представя в Комисията за финансов надзор годишен актюерски доклад – в срока по чл. 126, ал. 1, т. 1 от Кодекса за застраховането.

При изпълнение на задълженията си отговорният актюер има достъп до цялата необходима информация, а управителните органи и служителите на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД са длъжни да му оказват съдействие.

Б.5. ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТ НА ВЪНШНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

При всяко прехвърляне на дейност ЗАД БЪЛГАРИЯ АД продължава да отговаря за изпълнението на всичките си задължения за създаване и спазване на необходимата организация и правила в дейността на дружеството, с които се гарантира спазването на:

- Кодекса за застраховането,
- подзаконовите актове по неговото прилагане;
- пряко приложимото законодателство на Европейския съюз в областта на застраховането, презастраховането и надзора върху тях;
- вътрешните актове на ЗАД БЪЛГАРИЯ АД.

Във случаите, когато ЗАД БЪЛГАРИЯ АД прехвърля изпълнението на функции и дейностите на трети лица, застрахователят отговаря за дейността на доставчика на услуги, като за свои действия.

Прехвърлените дейности се извършват според изискванията на действащото законодателство за осъществяване на дейността за застрахователя и правилата установени от ЗАД БЪЛГАРИЯ АД

Прехвърлените дейности и лицата, на които са възложени, се обхващат от системите за управление и за вътрешен контрол на ЗАД БЪЛГАРИЯ АД.

ЗАД БЪЛГАРИЯ АД задължително предвижда в договора за прехвърляне на дейност договорни условия и клаузи, като взема всички други необходими мерки, за да гарантира, че:

- Доставчикът на услуги се задължава по всякакъв начин да сътрудничи на комисията и заместник-председателя по отношение на осъществяване на надзорните функции по отношение на прехвърлената функция или дейност;
- Застрахователят, неговите одитори, комисията и заместник-председателят разполагат с ефективен достъп до информацията, свързана с прехвърлените функции или дейности;
- председателят на Комисията за финансов надзор, заместник-председателят или определените от тях лица имат ефективен достъп до работните помещения на доставчика на услуги и са в състояние да упражнят това право на достъп.

В. РИСКОВ ПРОФИЛ

1. Политика за управление на риска

А) Цели:

- Определяне на категориите риск, и мерките за управление на всяка съответна категория и област на риск(*Рисков профил и мерки за управление на риска*)
- Методи за измерване и оценка на риска(*Оценка на риска*);
- Описание на връзка с оценката на съвкупните нужди по отношение на платежоспособността, както са определени в прогнозната оценка на собствените рискове на Дружеството (въз основа на принципите на СОРП), нормативно установените капиталови изисквания и лимитите за поемане на риск;
- определя лимитите за поемане на риск в рамките на всички съответни рискови категории в съответствие с общия рисков апетит на Дружеството;
- описание на честотата и съдържанието на редовните "стрес-тестове" и ситуации, които дават основание за стрес-тестове със специална цел.

Б) Задачи:

- Функцията за управление на риска докладва на УС относно рисковете, които са били идентифицирани като потенциално съществени. Функцията за управление на риска, докладва по други специфични области на риск както по своя собствена инициатива, така и по искане от страна на УС. Функцията за управление на риска има право по всяко време да докладва на Надзорния съвет.

В) Политики:

Политика за управление на риска от подписваческа дейност и образуване на технически резерви

По отношение на подписваческия риск и риска, свързан с формиране на резерви „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД:

- определя типове и характеристики на видовете застраховки и вида на застрахователния риск, който Дружеството е готово да поеме;
- осигурява адекватността на премийния приход за покриване на очакваните претенции и разходи;
- идентифицира рисковете, произтичащи от застрахователните задължения на Дружеството;
- взема предвид ограниченията, свързани с инвестиции в процеса по разработване на нов застрахователен продукт и изчисляване на премията;
- отчита презастраховането и други техники за намаляване на риска в процеса по разработване на нов застрахователен продукт и изчисляване на премията;
- функцията по управление на риска одобрява новите продукти.

Политика за управление на риска при управлението на активите и пасивите

Във връзка с управлението на активите и пасивите „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД:

- по отношение на сроковете и валутата, прилага процедура за идентифициране и оценка на различното естество на несъответствията между активи и пасиви;
- използва техники за намаляване на въздействието и отчита въздействието на съответните техники за намаляване на риска при управление на активите и пасивите;
- определя позволените умишлени несъответствия;
- прилага методология за извършване на периодични стрес-тестове и сценарийни тестове;

Политика за управление на инвестиционния риск

По отношение на инвестициите „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД:

- определя нивото на сигурност, качество, ликвидност, доходност и наличност, към които се стреми Дружеството по отношение на съвкупния портфейл от активи и начините за постигането им;
- гарантира желаното ниво на сигурност, качество, ликвидност, доходност и наличност на портфейла, като определя количествени лимити по отношение на активите и експозициите, включително задбалансовите експозиции;
- по отношение на целия портфейл от активи, Дружеството определя нивото на наличност, към което се стреми и начините за постигането му;
- взема предвид средата на финансовите пазари;
- определя условията, при които Дружеството може да заложи или даде назаем активи;
- отчита връзката между пазарния риск и други рискове при неблагоприятни сценарии;
- извършва подходяща оценка и проверка на инвестиционните активи;
- наблюдава резултатите от инвестициите и извършва преглед на политиката, когато е необходимо;
- избира активите в най-добрия интерес на притежателите на полици и бенефициентите.

Политика за управление на ликвидния риск и риска от концентрация

По отношение на ликвидния риск „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД:

- определя нивото на несъответствие между входящите и изходящите парични потоци както по активите, така и по пасивите, включително очакваните парични потоци по пряко застраховане и презастраховане като претенции, предсрочно прекратяване и изменение на риска;
- разглежда общите ликвидни нужди в краткосрочен и средносрочен план, включително подходящ ликвиден буфер за предпазване от недостиг на ликвидност;
- разглежда нивото и наблюдава ликвидните активи, включително количествено изражение на потенциалните разходи или финансови загуби, произтичащи от принудително изпълнение;
- идентифицира разходите за алтернативни средства за финансиране;
- отчита въздействието върху ликвидността на очакваната нова дейност.

Политика за управление на оперативния риск

По отношение на оперативния риск „ЗАД БЪЛГАРИЯ“ АД:

- идентифицира оперативните рискове, на които Дружеството е или може да бъде изложено, както и оценява начините за намаляването им;
- поддържа дейности и вътрешни процеси за управление на оперативни рискове, включително ИТ система;

- определя лимити за поемане на риск по отношение на основните области на оперативен риск на предприятието;
- разполага с процеси за идентифициране, анализиране и отчитане на събитията, представляващи оперативен риск;

Презастраховане и други техники за намаляване на риска

По отношение на презастраховането и другите техники за намаляване на риска „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД:

- определя нивото на прехвърляне на риска, целесъобразно спрямо определените лимити за поемане на риск за Дружеството и подходящите презастрахователни договори;
- извършва оценка и наблюдение на кредитоспособността и диверсификацията на презастрахователните контрагенти;
- извършва оценка за ефективното прехвърляне на риска и отчитане на базисния риск;
- управлява ликвидността за справяне с всякакво разминаване във времето между плащания по претенции и презастрахователни обезщетения.

Г) Функция по управление на риска

- Функцията по управление на риска на „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД е структурирана по такъв начин, че да съдейства за прилагането на системата за управление на риска.
- Лицето, което изпълнява функцията по управление на риска (риск мениджър), притежава подходяща квалификация и опит в областта на управлението на риска и да отговаря на изискванията по чл. 80, ал. 1, т. 3 – 9. За случая се прилага съответно чл. 80, ал. 3, 7 и 8 от Кодекса за застраховането.
- Като част от Системата за управление на риска „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД извършва собствена оценка на риска и платежоспособността по ред и начин, определени с Политика за собствената оценка на риска и платежоспособността/СОРП/.

Д) Стрес тестове

- Извършването на стрес-тестове е част от набора от инструменти, използван от „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД за управление на рисковете и има за цел да подпомага правилното, навременно и мотивирано вземане на обосновани решения по отношение изпълнението на планираната стратегия на Дружеството.
- „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД прави редовен преглед на рамката за извършване на стрес-тестове с цел оценка на ефективността и актуалността им и отразяване както на фактори специфични за дружеството така и на промени в икономическата среда.
- „ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД извършва поне веднъж годишно стрес-тестове за всички значими видове риск, на които е изложено, в зависимост от направената вътрешна оценка за степента на риск. Съгласно принципа за пропорционалност могат да бъдат прилагани опростени стрес тестове (анализ на чувствителността) или цялостна/детайлизирана оценка (сценариен стрес тест).

Рисков профил и мерки за управление на риска

Наименование	Управление на риска / мерки:
I. РИСКОВА ОБЛАСТ: ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН РИСК	
1. Риск от настъпване на застрахователно събитие	
<p>Здравно застраховане: а) риск от загуба или неблагоприятна промяна в задълженията на застрахователя в резултат на значителна несигурност, свързана с допускания при формирането на цена и резерви, по отношение на масови произшествия, зарази, епидемии, пандемии а също и на необичайното натрупване в резултат на тези екстремни обстоятелства;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - провеждане на профилактични прегледи; предоставяне на застрахованите на инструкции за превенция; ваксинации на застрахованите лица; избягване на риск; диверсификация; самоучастие.
<p>б) риск от загуба или неблагоприятна промяна в задълженията на застрахователя в резултат на колебания при настъпването, честотата и сериозността на застрахователните събития, както и на разпределението във времето и размера на уредените претенции към момента на формирането на резерви;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - консервативна оценка на риска при сключване на застрахователен договор и надеждна презастрахователна програма, която има за цел да разпредели поетите рискове, както и да осигури защита при тяхната акумулация. - Определяне на подлимити.
<p>Общо застраховане а) риск от загуба или неблагоприятна промяна в задълженията на застрахователя в резултат на значителна несигурност, свързана с допускания при формирането на цена и резерви, по отношение на екстремни или извънредни събития (катастрофични рискове – наводнение и земетресение).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - оценка на риска при сключване на застрахователен договор и надеждна презастрахователна програма, която има за цел да разпредели поетите рискове, както и да осигури защита при тяхната акумулация. - Препоръки за предотвратяване настъпването на рискове. Провеждане на огледи на имуществата. - избягване на риск; диверсификация; съзастраховане; самоучастие.
2. Подписвачески риск	
<p>а) неправилна оценка на риска, съответно неправилно калкулирана застрахователна премия и резерви.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Прилагане на медицински и финансови критерии от страна на Компанията. Изискване на Декларация за произход на средствата по чл.4, ал.7 и по чл.6, ал.5, т.3 от ЗМИП и Декларация за действителен собственик по чл. 6, ал. 2 от ЗМИП за по-големите застрахователни суми. Дружеството има правото да откаже сключването на даден застрахователен продукт при наличие на висок медицински или финансов риск. Периодично обучение на агентите по места, специализации на длъжностни лица с цел повишаване на тяхната квалификация. - Провеждане на огледи на имуществата.

3. Риск от прекратяване / концентрация	
а) Предсрочно прекратяване на застраховки от страна на клиентите / Едновременно прекратяване на няколко големи договора	<ul style="list-style-type: none"> - Прилагане на гъвкави схеми, съгласувани с клиентите, с оглед тяхното запазване в съвкупността - намаляване на застрахователната сума или броя на покритите рискове и др. в случай на финансови затруднения и невъзможност за плащане на договорената застрахователна премия. - Business to business - Разширяване продажбите по общо застраховане. - Ориентиране към ритейл бизнес.
4. Риск от застрахователни измами	
Здравно застраховане:	
а) Представяне на фактури за услуги и стоки, които не са ползвани от застрахованото лице.	- Проверка на представените документи – съпоставяне на информацията от медицинските и финансови документи. Проверка за съответствие и достоверност.
б) Неправомерно назначаване на допълнителни прегледи и изследвания на застрахованите лица, с цел източване на средства от застрахователната компания	- Проверка на причини и основание за назначаване на допълнителни изследвания и прегледи - при липса на такива, отказ за изплащане на претенцията.
Общо застраховане	
	- Проверява и съпоставя представените финансови документи с обстоятелствата, декларирани от клиента и оценката на вещите лица.
5. Договорни или партньорски рискове	
а) Неспазване на договорните условия от страна на партньори: Лечебни заведения, асистиращи компании.	<ul style="list-style-type: none"> - Проверка на представените медицински и финансови отчети за извършени дейности. - Извършване на проверки на място. - Заложени контроли в ИС за сравнение на заложените в договорите параметри и представените документи; - Обратна връзка с клиентите, ползвали услуги. - Прекратяване на договори при констатиране на нарушения.
II. РИСКОВА ОБЛАСТ: КРЕДИТЕН РИСК – РИСК ОТ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ ОТ СТРАНА НА КОНТРАГЕНТА	
а) Получени кредити	- към момента не съществува като риск, Дружеството не привлича средства под формата на заеми.
б) Презастраховане	- Проверка на кредитния рейтинг на презастрахователите – спазване на изискванията за минимален рейтинг еквивалентен на „А-“ по S&P и Fitch и „А3“ по Moody's.
в) Парични средства в банки	- Изграждане на добре диверсифициран и балансиран инвестиционен портфейл в съответствие с принципа на разумния инвеститор.
г) Неизпълнение на договори на външни доставчици	- Дружеството има разработени правила за управление на доставчици, които се актуализират ежегодно.
III. РИСКОВА ОБЛАСТ: ПАЗАРЕН РИСК	
1. Пазарни рискове и рискове от концентрация	
а) Неблагоприятна конюнктура на пазара	Съобразяване с действащите пазарни условия.
б) Промени в цени на услуги и стоки	- Периодично проучване на цените на услуги и стоки, актуализация на договори и тарифи, по които се работи с партньори. Насочване на клиентите към партньори, които предлагат услуги с добро качество на конкурентни цени.

в) Предлагане на неконкурентни цени	<ul style="list-style-type: none"> - Периодична актуализация на тарифата (поне веднъж годишно) след анализ на договорите и изчисляване квота на щетимост; - Спазване на приетите правила и заповеди за лимити на отговорност и права за отклонение от тарифата при сключване на застрахователни договори.
г) Нелоялна конкуренция	<ul style="list-style-type: none"> - Постоянно проучване на пазара. - Подаване на сигнали към контролиращите, компетентни органи.
д) Инфлация	<ul style="list-style-type: none"> - използване на максимално позволените от Кодекса за застраховането инвестиционни инструменти, в които да се инвестират временно свободните средства, така че да бъдат максимално предпазени от инфлационна обезценка. Изграждане на добре диверсифициран и балансиран инвестиционен портфейл в съответствие с принципа на разумния инвеститор.
е) промяна на лихвени проценти	<ul style="list-style-type: none"> - Изграждане на добре диверсифициран и балансиран инвестиционен портфейл в съответствие с принципа на разумния инвеститор.
ж) промяна на валутни курсове	<ul style="list-style-type: none"> - Към момента този риск не е особено значим за Дружеството, тъй като има малко сключени застраховки във валута, различна от лева. - Всички депозити са в EURO.
з) промени в цената на закупените ценни книжа	<ul style="list-style-type: none"> - За управлението на този риск се разчита на външни професионални консултации.
и) концентрация	<ul style="list-style-type: none"> - Изграждане на добре диверсифициран и балансиран инвестиционен портфейл в съответствие с принципа на разумния инвеститор.
IV. РИСКОВА ОБЛАСТ: ОПЕРАТИВЕН РИСК	
1. Управленски рискове	
а) Промени в управленската структура	<ul style="list-style-type: none"> - Промени се правят при необходимост и констатирана неефективност.
б) Недостиг на кадри	<ul style="list-style-type: none"> - Съвместяване на длъжности.
в) Недостатъчна квалификация на кадрите; неефективно или липса на обучение	<ul style="list-style-type: none"> - Провеждане на периодични обучения (вътрешни и външни) с цел повишаване на квалификацията на служителите. - Обучения на посредници.
г) недостатъчна мотивация на персонала	<ul style="list-style-type: none"> - Социални придобивки, парично и йерархично повишение, обвързани с постигнатите резултати. - Раздаване на бонуси въз основа на разписани критерии за оценка на свършената работа.
2. Финансови рискове:	
б) недостиг на паричен ресурс (капитал) за покриване на техническите резерви	<ul style="list-style-type: none"> - Ежемесечни анализи от страна на актюера
в) неефективно, неефикасно или неикономично разходване на средства	<ul style="list-style-type: none"> - Спазване на приетата процедура за управление на доставчици, анализ и прецизиране при всяка покупка или инвестиция. Залагане на годишен бюджет и ежемесечно следене да не се излиза от определените в него рамки.
3. Технически рискове	
а) неадекватност на техническите	<ul style="list-style-type: none"> -Поддържане на инвестиционни инструменти, които да

резерви	<p>отговарят на условията за инвестиране на техническите резерви.</p> <p>-Спазване на нормативните изисквания при заделяне на резерви и периодичен анализ за тяхната достатъчност.</p> <p>- Мониторинг на адекватността на методите за заделяне на резерви спрямо възникналите плащания – анализ поне веднъж годишно от отговорния актюер.</p>
б) неправилно определяне на премии и тарифни числа	- Периодичен анализ и при необходимост актуализация на тарифата.
в) неефективна презастрахователна политика	- Постоянен анализ на презастрахователните пазари и конюнктура.
4. Технологични рискове	
а) Липса на подходящ софтуер за обслужване на сключените застрахователни договори	- Изборът на софтуер се прави винаги след подробен анализ на предлаганите продукти на пазара. Съпоставят се финансовите условия с предлаганите функционалности.
б) Неправилно заложили или липсващи контроли в застрахователния софтуер, съответстващи на договорените условия	- Ползваният софтуер позволява залагане на контроли на различни нива (група лица, договор, услуга). При ликвидация на щети се следи ежедневно дали заложените в системата контроли съответстват на договорените условия.
в) Използване на стари и неефективни технологии	- Периодично надграждане на системата – надграждане на съществуващите и залагане на нови функционалности с цел оптимизиране на работата и подобряване на контрола.
г) Пробив в сигурността	- Инсталирани са антивирусни програми, firewall. Денонощен мониторинг на системите.
д) Въвеждане на нови технологии/софтуер, които не са тествани достатъчно преди въвеждане в експлоатация	- Всички нови версии на продуктите се инсталират първо в тестова среда (демо версия), където се правят всички тестове преди внасяне на промените в реална среда.
е) Недостатъчно/липсващо обучение на служителите на компанията за работа с предоставената техника / софтуер	- Провеждане на периодични обучения.
V. ЛИКВИДЕН РИСК – ПРЕЗАСТРАХОВАНЕ И ДР. ТЕХНИКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА	
а) Невъзможност Дружеството да погасява своите задължения в срокове	- Прилагане на добра политика по управление на застрахователните резерви и текущите парични потоци, както и поддържането на висока степен на платежоспособност и ликвидност на Дружеството.
б) Катастрофични събития	- Диверсификация на рисковете, избягване на риск, превенция. Пласиране на катастрофичните рискове на международния презастрахователен пазар.
VI. РИСК СВЪРЗАН С НЕМАТЕРИАЛНИЯ АКТИВ	
<p>а) Загуба на репутация, имидж;</p> <p>- допускане на завеждане на дела срещу Дружеството</p> <p>- допускане на средства с неясен произход</p> <p>- включване в забранени списъци</p> <p>- допускане на санкциониране от страна на КФН, данъчни и др. контролиращи</p>	<p>- избягване на съдебни спорове, или неблагоприятен изход от тях.</p> <p>- стриктно спазване на ЗЗ/Д.</p> <p>- стриктно спазване на ЗМИП.</p> <p>- стриктно спазване на установена нормативна уредба и срокове за представяне на информация в КФН и други държавни органи,</p>

органи	
б) Правна рамка	- стриктно спазване на законите и нормативните изисквания.

Оценка на риска

Дружеството управлява всяка съответна категория и област на риск, както и всяка потенциална съвкупност от рискове, извършвайки оценка на риска. Оценката има за цел да прогнозира потенциалните поражения върху бизнес процесите, които биха нанесли различни загуби. Крайната стойност се формира като произведение на два параметъра:

- вероятността дадено събитие да се случи [P];
- тежестта на влиянието му върху бизнес (максимално песимистична оценка) [I] ;

по формулата $R = P \times I$

Стойностите във формулата имат следните значения

Вероятност

Стойност	Значение
1	Събитието се случва изключително рядко (веднъж в интервал над 10 години).
2	Събитието се случва рядко (веднъж в интервал 5-10 години).
3	Събитието се случва веднъж в интервал от 1-5 години.
4	Събитието се случва с голяма вероятност в интервал от 1-6 месеца.
5	Събитието се случва често (веднъж или няколко пъти месечно).

Тежест на влиянието

Стойност	Значимост	Описание
1	Незначително	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Загуба на възможност за извършване на дейност за период по-малък от 4 часа. ▪ Щети на стойност под 1 000 лв.
2	Слабо	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Необходимост от оказване на първа медицинска помощ. ▪ Щети на стойност под 5 000 лв. Изтичане на лична информация ▪ Загуба на възможност за извършване на дейност в период до 12 часа.
3	Значително	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пострадали хора.

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Щети на стойност между 5 000 лв. и 25 000 лв. ▪ Загуба на възможност за извършване на дейност в период до 24 часа.
4	Много значително	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сериозно пострадали хора. ▪ Нарушение на действащите закони. ▪ Изтичане на чувствителна информация. ▪ Щети на стойност между 25 000 лв. и 50 000 лв. ▪ Загуба на възможност за извършване на дейност в период над 24 часа.
5	Критично	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Щети на стойност над 50 000 лв. ▪ Смърт или трайни увреждания на хора. ▪ Изтичане на изключително чувствителна или класифицирана информация. ▪ Сериозно нарушение на действащите закони . ▪ Загуба на възможност за извършване на дейност в период над 72 часа.

За приоритизиране на нивото на риска се използва съответствие на стойност/оценка по следния алгоритъм:

Стойност	Оценка
1-2	Много ниско
3-4	Ниско
5-10	Средно
12-16	Високо
20-25	Много високо

Разпределението на риска според двата фактора е както следва:

Вероятност	Тежест на влияние				
	1	2	3	4	5
1	Много ниско	Много ниско	Ниско	Ниско	Средно
2	Много ниско	Ниско	Средно	Средно	Средно
3	Ниско	Средно	Средно	Високо	Високо
4	Ниско	Средно	Високо	Високо	Много високо

5	Средно	Средно	Високо	Много високо	Много високо
---	--------	--------	--------	--------------	--------------

Г. ОЦЕНКА ЗА ЦЕЛИТЕ НА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА

Г.1. АКТИВИ

Стойността на активите на Дружеството към 31.12.2017 г. е представена в следващата таблица:

Активи	Стойност по Платежоспособност II	Стойност по задължителните счетоводни отчети
Положителна репутация		
Отсрочени разходи по придобиването		0 лв.
Нематериални активи	0 лв.	75 546 лв.
Отсрочени данъчни активи	54 812 лв.	15 177 лв.
Излишък от пенсионни обезщетения	0 лв.	0 лв.
Недвижима собственост, машини и съоръжения, притежавани за собствено ползване	152 005 лв.	152 005 лв.
Инвестиции (различни от активи, държани за обвързаните с индекс и с цел инвестиционен фонд договори)	3 113 285 лв.	3 113 302 лв.
Недвижима собственост (различна от тази за собствено ползване)	0 лв.	0 лв.
Дялови участия в свързани предприятия, включително участия	0 лв.	0 лв.
Капиталови инструменти	0 лв.	0 лв.
Капиталови инструменти – които се търгуват на фондова борса	0 лв.	0 лв.
Капиталови инструменти – които не се търгуват на фондова борса	0 лв.	0 лв.
Облигации	3 113 285 лв.	3 113 302 лв.

Държавни облигации	3 113 285 лв.	3 113 302 лв.
Корпоративни облигации	0 лв.	0 лв.
Структурирани облигации	0 лв.	0 лв.
Обезпечени ценни книжа	0 лв.	0 лв.
Предприятия за колективно инвестиране	0 лв.	0 лв.
Деривати	0 лв.	0 лв.
Депозити, различни от парични еквиваленти	0 лв.	0 лв.
Други инвестиции	0 лв.	0 лв.
Активи, държани за обвързани с индекс и с дялове в инвестиционен фонд договори	0 лв.	0 лв.
Заеми и ипотeki	0 лв.	0 лв.
Заеми по полици	0 лв.	
Заеми и ипотeki за физически лица	0 лв.	
Други заеми и ипотeki	0 лв.	0 лв.
Презастрахователни възстановявания по силата на:	34 365 лв.	34 365 лв.
Общо застраховане и здравно застраховане, подобно на общото застраховане	34 365 лв.	34 365 лв.
Общо застраховане, с изключение на здравно застраховане	13 381 лв.	13 381 лв.
Здравно застраховане, подобно на общото застраховане	20 984 лв.	20 984 лв.
Животозастраховане и здравно застраховане, подобно на животозастраховането, с изключение на здравно и обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд	0 лв.	0 лв.
Здравно застраховане, подобно на животозастраховането	0 лв.	0 лв.
Животозастраховане, с изключение на здравно застраховане и обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд	0 лв.	0 лв.
Животозастраховане, обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд	0 лв.	0 лв.
Депозити към цеденти	0 лв.	0 лв.
Застрахователни вземания и вземания от посредници	163 080 лв.	3 147 589 лв.
Презастрахователни вземания	0 лв.	0 лв.

Вземания (търговски, не застрахователни)	62 815 лв.	62 815 лв.
Собствени акции (притежавани пряко)	0 лв.	0 лв.
Суми, дължими по отношение на позиции от собствени средства, поискани, новсе още неизплатени	0 лв.	0 лв.
Парични средства и парични еквиваленти	6 575 314 лв.	6 575 315 лв.
Всички други активи, които не са посочени другаде	0 лв.	0 лв.
Общо активи	10 155 677 лв.	13 176 114 лв.

Г.2. ТЕХНИЧЕСКИ РЕЗЕРВИ

Стойността на техническите резервие на Дружеството към 31.12.2017 г. е представена в следващата таблица:

Технически резерви	Стойност по Платежоспособност II	Стойност по задължителните счетоводни отчети
Технически резерви – общо застраховане	3 511 558 лв.	6 055 447 лв.
Технически резерви – общо застраховане (с изключение на здравно застраховане)	269 111 лв.	649 435 лв.
Технически резерви, изчислени съвкупно	0 лв.	
Най-добра прогнозна оценка	247 785 лв.	
Добавка за риск	21 326 лв.	
Технически резерви – здравно застраховане (подобно на общото застраховане)	3 242 447 лв.	5 406 014 лв.
Технически резерви, изчислени съвкупно	0 лв.	
Най-добра прогнозна оценка	2 985 497 лв.	
Добавка за риск	256 951 лв.	

Технически резерви – животозастраховане (с изключение на застраховане, обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд)		0 лв.
Технически резерви – здравно застраховане (подобно на животозастраховането)	0 лв.	0 лв.
Технически резерви, изчислени съвкупно	0 лв.	
Най-добра прогнозна оценка	0 лв.	
Добавка за риск	0 лв.	
Технически резерви – животозастраховане (с изключение на здравно застраховане и обвързано с индекс и с дялове в инвестиционен фонд)	0 лв.	0 лв.
Технически резерви, изчислени съвкупно	0 лв.	
Най-добра прогнозна оценка	0 лв.	
Добавка за риск	0 лв.	
Технически резерви – обвързани с индекс и с дялове в инвестиционен фонд	0 лв.	0 лв.
Технически резерви, изчислени съвкупно	0 лв.	
Най-добра прогнозна оценка	0 лв.	
Добавка за риск	0 лв.	
Други технически резерви		0 лв.

Г.3. ДРУГИ ПАСИВИ

Стойността на другите пасиви на Дружеството към 31.12.2017 г. е представена в следващата таблица:

Пасиви	Стойност по Платежоспособност II	Стойност по задължителните счетоводни отчети
Условни пасиви	0 лв.	
Резерви, различни от технически резерви	0 лв.	0 лв.
Задължения по пенсионни обезщетения	0 лв.	0 лв.
Депозити от презастрахователи	0 лв.	0 лв.

Отсрочени данъчни пасиви	0 лв.	0 лв.
Деривати	0 лв.	0 лв.
Дългове към кредитни институции	0 лв.	0 лв.
финансови пасиви, различни от дългове към кредитни институции	0 лв.	0 лв.
Застрахователни задължения и задължения към посредници	197 163 лв.	358 204 лв.
Презастрахователни задължения	44 564 лв.	44 564 лв.
Задължения (търговски, не застрахователни)	560 000 лв.	560 000 лв.
Подчинени пасиви	0 лв.	0 лв.
Подчинени пасиви, които не са в основни собствени средства	0 лв.	0 лв.
Подчинени пасиви, които са в основни собствени средства	0 лв.	0 лв.
Всички други пасиви, които не са посочени другаде	0 лв.	0 лв.
Общо пасиви	4 354 500 лв.	7 018 218 лв.

Превишение на активите над пасивите

5 842 391 лв.

6 157 895 лв

Д. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Д.1. СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА

Стойността на собствените средства на Дружеството към 31.12.2017 г. е представена в следващата таблица:

Собствени средства	Собствени средства в лв.
Акционерен капитал – обикновенни акции	5 860 000.00
Излишък от средства	0
Резерв за равняване	-72 421
Подчинени пасиви	0
Сума равна на стойността на нетните отложени активи	54 812
Общо основни собствени средства след корекции	5 842 391
Общо налични основни собствени средства за покриване на изискването за капитал за платежоспособност	5 842 391
Общо налични основни собствени средства за покриване на минималното изискване за капитал	5 787 579
Общо избираеми собствени средства за покриване на изискването за капитал за	5 842 391

платежоспособност	
Общо избираеми собствени средства за покриване на минималното изискване за капитал	5 787 579

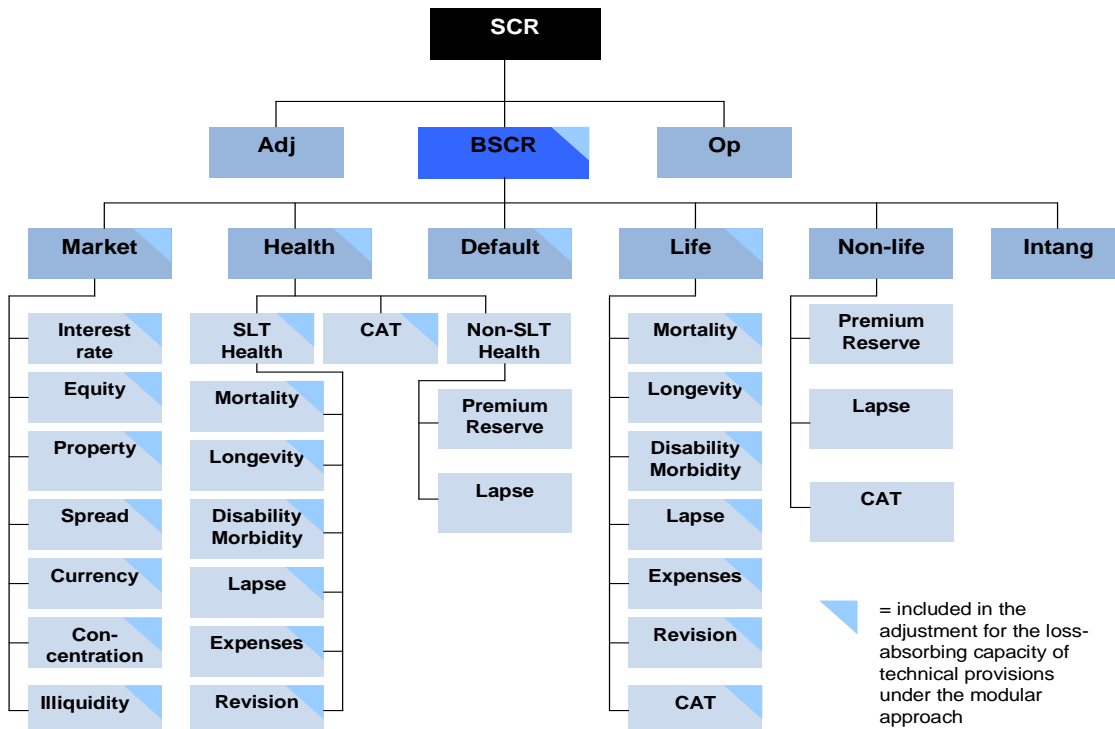
Д.2. КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ НА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И МИНИМАЛНО КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ

1. Методология за изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност

„ЗАД БЪЛГАРИЯ” АД изчислява капиталовото изискване за платежоспособност по стандартната формула, съгласно изискванията на ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2015/35 НА КОМИСИЯТА от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II).

2. Структура на SCR модулите

Калкулацията на необходимото капиталово изискване (SCR) според стандартната формула е разделено на модули както следва:

Дружеството няма експозиции в SCR модулите, касаещи Life

3. Описание на SCR модулите

БАЗОВО КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ (BSCR)

Базовото капиталово изискване за платежоспособност (BSCR) е капиталовото изискване преди прилагането на каквито и да е корекции, получено в резултат на комбинирането на основните рискови категории, отчитайки тяхната корелация съгласно стандартната формула.

КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА ОПЕРАЦИОНЕН РИСК (Op)

Операционният риск е риск, породен от неадекватни или нефункциониращи вътрешни процеси и/или системи, рискове свързани с персонала, както и такива, свързани с външни събития. Операционният риск следва да включва правни рискове, но не и рискове, свързани със стратегически решение и репутационни рискове. Дизайна на модула, калкулиращ операционния риск е структуриран, така че да оцени капиталовото изискване до такава степен, че включените рискове да не са явно покрити от други рискови модули.

КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА РИСК ПРИ НЕМАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ (Intang)

Счетоводното третиране на нематериалните активи се регулира от МСС 38 – Нематериални активи. Видове нематериални активи.

- Права за индустриална собственост – включват се лицензите, патентите, търговските наименования.
- Права върху интелектуална собственост – придобити права директно от издателя или автора.
- Нематериални активи в процес на развитие – вътрешно създадени нематериални активи от развойна дейност в такава фаза на създаване, че може да се очаква да бъдат завършени, произвеждани и да се получава икономическа изгода от тях.
- Други нематериални активи.

КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА ПАЗАРЕН РИСК (Market)

Пазарният риск се поражда от нивото на волатилност на пазарните цени на финансовите инструменти. Експозицията към пазарен риск се измерва чрез въздействието от движението на финансовите променливи като лихвени криви, цени на акции, недвижимо имущество, обменни курсове на валути и т.н. Капиталовото изискване за пазарния риск, включва:

Риск от промяна на лихвените нива - съществува за всички активи и задължения, чувствителни към промяна на лихвените нива. Активи, чувствителни при движение на лихвените нива са инвестиции с фиксиран доход, финансови инструменти и др. От страна на задълженията, най-чувствителни към този риск са техническите провизии.

Риск от спад на цената на акциите - поражда се от волатилността в пазарните цени на акциите. Експозиция към този риск касае всички активи и задължения чиято стойност е чувствителна към промени в цените на акциите.

Риск от спад в цената на недвижимото имущество - поражда се в резултат на чувствителността на активите и задълженията към волатилността на пазарните цени на недвижимото имущество.

Спред риск - поражда се в резултат на чувствителността на активите, задълженията и финансовите инструменти към промени в нивата на волатилност на кредитните спредове над безрисковата крива.

Валутен риск - поражда се от промени в нивото на волатилност на обменните валутни курсове. Дружествата са изложени на валутен риск, породен от множество източници, включително техните инвестиционни портфейли, както и активи, задължения и инвестиции в свързани дружества. Дизайнът на валутният подмодул е проектиран, така че да вземе предвид всички източници на валутен риск.

Концентрационен риск - касае активите взети предвид при калкулацията на риска от спад в цената на акциите, спред риска и риска от спад в цената на недвижимото имущество и изключва активите взети предвид при изчислението на риска от неизпълнение от страна на контрагента с цел избягване на възможно препокриване между елементите съгласно калкулацията според стандартната формула.

КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА РИСК В СЛЕДСТВИЕ НА НЕИЗПЪЛНЕНИЕ ОТ СТРАНА НА КОНТРАГЕНТА (Default)

Капиталовото изискване за риска от неизпълнение от страна на контрагента отразява възможните загуби в следствие на фалит или влошаване на кредитния рейтинг на контрагентите на Дружеството през следващите 12 месеца. Модула, изчисляващ капиталовото изискване за риска от неизпълнение от страна на контрагента взема предвид смекчаващите риска споразумения като например презастрахователни договори или секюритизации, както и вземания от посредници и всякакви кредитни експозиции, неотчетени в подмодула за спред риска.

Модулът взема предвид общата рискова експозиция на Дружеството към съответния контрагент, без значение от правната форма на договорното задължение към Дружеството.

КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА ЗДРАВНО ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПОДПИСВАЧЕСКИ РИСК (Health)

Здравно застрахователния подписвачески риск се поражда в следствие на поетите застрахователни задължения във връзка с покритите рискове и процесите при ръководене на бизнеса. Той обхваща рисковете в резултат на несигурността в поведението на притежателите на полици по отношение на заложените в застрахователни договори опции – подновяване, предсрочно прекратяване

и т.н. Здравно застрахователния рисков модул взема предвид само съществуващия (действащия) бизнес, както и новия бизнес, който се очаква да се запише през следващите 12 месеца.

Здравно застрахователните договори могат да включват опции за притежателите си, които значително да повлияят на задълженията, произтичащи от тях. Примери за такива опции са опцията за прекратяване на полицата преди края на първоначално договорения период и опция за подновяване на договор съгласно предварително (първоначално) договорени условия. Когато съществуват такива договорени опции в застрахователните договори, изчислението на премийната провизия следва да се базира на предположения за степента на упражняването им. Рискът, касаещ отпаданията на полиците е риск, оценяващ възможността тези предположения да се окажат грешни или необходимостта да се променят.

КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА ОБЩО ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПОДПИСВАЧЕСКИ РИСК (Non-life)

Общо застрахователния подписвачески риск се поражда в следствие на поетите застрахователни задължения във връзка с покритите рискове и процесите при ръководене на бизнеса. Той обхваща рисковете в резултат на несигурността в поведението на притежателите на полици по отношение на заложените в застрахователни договори опции – подновяване, предсрочно прекратяване и т.н. Общо застрахователният рисков модул взема предвид само съществуващия (действащия) бизнес, както и новия бизнес, който се очаква да се запише през следващите 12 месеца.

Общо застрахователните договори могат да включват опции за притежателите си, които значително да повлияят на задълженията, произтичащи от тях. Примери за такива опции са опцията за прекратяване на полицата преди края на първоначално договорения период и опция за подновяване на договор съгласно предварително(първоначално) договорени условия. Когато съществуват такива договорени опции в застрахователните договори, изчислението на премийната провизия следва да се базира на предположения за степента на упражняването им. Рискът, касаещ отпаданията на полиците е риск, оценяващ възможността тези предположения да се окажат грешни или необходимостта да се променят.

Катастрофичният риск в общо застрахователния рисков модул се дефинира като „риск от загуба или значителна промяна в стойността на застрахователните задължения в резултат на несигурността в предположенията при тарифиране и резервиране, свързани с екстремни (катастрофични) събития“. Този риск се поражда от екстремни или нерегулярни събития, които не са обхванати в достатъчна степен от премийния риск и риска при резервиране.

4. Минимално капиталово изискване

Съгласно чл. 192, ал. 2, т.1 от Кодекс за застраховането абсолютният минимум на минималното капиталово изискване за Дружеството е равен на 5 млн. лв.

Резултати от направените симулации

Заключението от проверката на Дружеството е, че то притежава необходимите базови собствени средства, с които да покрие минималното капиталово изискване и капиталовото изискване по Платежоспособност II.

След вземане под внимание на предложените от външния експерт корекции, Дружеството изчисли следните стойности за капиталовото изискване за платежоспособност:

31.12.2017	
	КИП
Пазарен риск	830 749
Риск от неизпълнение от страна на контрагента	1 183 994
Животозастрахователен посписвачески риск	0
Здравнозастрахователен подписвачески риск	2 010 716
Общозастрахователен подписвачески риск	3 034 922
Диверсификация	-2 294 144
Риск от нематериални активи	0
Базово капиталово изискване	4 766 237
Операционен риск	438 016
Капиталово изискване за платежоспособност	5 204 253

Анализът на данните показва, че най-същественият компонент, влияещ върху покритието на изискването за капиталова адекватност на Дружеството е общозастрахователния подписвачески риск – 3,035 хил. лв. Като част от него, с най-висок дял като стойност, е капиталовото изискване за катастрофичен риск в общото застраховане. Здравнозастрахователният подписвачески риск е с влияние върху капиталовото изискване в размер на 2 011 хил. лв. Пазрният риск е оценен на 831 хил. лв., а рискът от неизпълнение на задълженията на контрагентите на 1 184 хил.лв. С най-малко количествено влияние от капиталовото изискване за платежоспособност е Операционният риск – 438 хил. лв.

Към 31.12.2017 г. покритието на изискването за капиталова адекватност е 112.26%, а на Минималното изискване за капиталова адекватност е 115.75%. Тези стойности на покритие показват, че Дружеството е добре капитализирано, способно е да посрещне своите задължения и няма необходимост от допълнителен капитал.

При изчислението на SCR-а по стандартната формула се извършени следните шокове по отделните рискови групи:

КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА ПАЗАРЕН РИСК (Market)

Риск от промяна на лихвените нива:

Капиталовото изискване за лихвен риск е равно на по-голямото от следните:

а) сборът, по отношение на всички валути, от капиталовите изисквания за риска от повишаване в срочната структура на лихвените проценти;

б) сборът, по отношение на всички валути, от капиталовите изисквания за риск от понижаване в срочната структура на лихвените проценти;

	Shock down	Shock up
<i>Активи</i>	4 838	-244 761
<i>Пасиви</i>	0	-32 117
Актив - Пасив	4 838	-212 644

Капиталовото изискване за лихвен риск за Дружеството към 31.12.2017 г. е в размер на **212 644 лв.**

Риск, свързан с лихвения спред по облигации и заеми

1. Капиталовото изискване за риска, свързан с лихвения спред по облигации и заеми, SCR_{bonds} , е равно на загубата на основни собствени средства, която би възникнала в резултат на непосредствен относителен спад на рисковия фактор $stress_i$ в стойността на всяка облигация или заем i , различни от ипотечни кредити;

2. Рисковият фактор $stress_i$ зависи от модифицираната дюрация на облигацията или заема i , измерена в години (dur_i). dur_i никога не е под 1. За облигации или заеми с променлив лихвен процент dur_i е равна на модифицираната дюрация на облигации или заеми с фиксиран лихвен процент със същия падеж и с купонни плащания, равни на форуърдния лихвен процент.

3. За облигации или заеми, за които има кредитна оценка от призната АВКО, се определя рисков фактор $stress_i$ в зависимост от степента на кредитното качество и модифицираната дюрация dur_i на облигацията или заема i в съответствие със следната таблица.

Степен на кредитно качество		0		1		2		3		4		5 и 6	
Дюрация (dur_i).	$stress_i$	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i	a_i	b_i
До 5	$b_i * dur_i$	-	0,9%	-	1.1%	-	1.4%	-	2.5%	-	4.5%	-	7.5%
Над 5 и до 10	$a_i + b_i * (dur_i - 5)$	4.5%	0.5%	5.5%	0.6%	7.0%	0.7%	12.5%	1.5%	22.5%	2.5%	37.5%	4.2%
Над 10 и до 15	$a_i + b_i * (dur_i - 10)$	7.0%	0.5%	8.4%	0.5%	10.5%	0.5%	20.0%	1.0%	35.0%	1.8%	58.5%	0.5%
Над 15 и до 20	$a_i + b_i * (dur_i - 15)$	9.5%	0.5%	10.9%	0.5%	13.0%	0.5%	25.0%	1.0%	44.0%	0.5%	61.0%	0.5%

Над 20	$\min[a+b_i*(dur_i - 20);1]$	-	12.5%	0.5%	13.4%	0.5%	15.5%	0.5%	30.0%	0.5%	46.5%	0.5%	63.5%	0.5%
--------	------------------------------	---	-------	------	-------	------	-------	------	-------	------	-------	------	-------	------

Модифицираната дюрация на ДЦК, притежавани от Дружеството е равна на 1.87, при кредитен рейтинг BBB по Fitch. Капиталовото изискване за риска, свързан с лихвения спред за Дружеството е равно на $3\ 113\ 285 * 1,87 * 2,5\% = 145\ 521.1$ лв.

Риск от пазарна концентрация при експозиция към едно лице i

За всяка експозиция към едно лице i капиталовото изискване за риска от пазарна концентрация $Conc_i$ е равно на загубата на основни собствени средства, която би възникнала в резултат на непосредствено намаление в стойността на активите, съответстващи на експозицията към едно лице i , което намаление е равно на следното:

$XS_i * g_i$ където:

а) XS_i представлява прекомерната експозиция, равна на $1-CT_i$. На всяка експозиция към едно лице i се присъжда в съответствие с таблицата по-долу относителен праг на прекомерна експозиция в зависимост от претеглената средна степен на кредитното качество на експозицията към едно лице i ;

Претеглена средна степен на кредитно качество на експозиция към едно лице i	0	1	2	3	4	5	6
Относителен праг на прекомерна експозиция CT_i	3%	3%	3%	1.5%	1.5%	1.5%	1.5%

б) g_i представлява рисковият фактор за концентрацията на пазарен риск. На всяка експозиция към едно лице i се присъжда в съответствие с таблицата по-долу рисков фактор g_i за риска от пазарна концентрация в зависимост от претеглената средна степен на кредитното качество на експозицията към едно лице i

Претеглена средна степен на кредитно качество на експозиция към едно лице i	0	1	2	3	4	5	6
Рисков фактор g_i	12 %	12 %	21 %	27 %	73 %	73 %	73 %

Капиталовото изискване за риска от пазарна концентрация на ДЦК, при кредитен рейтинг BBB по Fitch за Дружеството е равно на $\sqrt{(3\ 113\ 285 * (1 - 1,5\%) * 27\%)^2} = 827\ 978$ лв.

Валутен риск

Локалната валута е валутата, в която Дружеството подготвя финансовите си отчети. В този смисъл, всички други валути са чужди валути.

За всяка чужда валута капиталовото изискване за валутен риск следва да е равно на по-високия резултат от:

а) Шок нагоре, т.е. капиталовото изискване за риска от увеличение на стойността на чуждата валута срещу локалната, изразяващо се в намаляване на основните собствени средства (basic

own funds) в резултат на еднократен шок нагоре в размер на 25 на 100 на стойността на чуждата валута,

b) Шок надолу, т.е. капиталовото изискване за риска от намаляване на стойността на чуждата валута срещу локалната, изразяващо се в намаляване на основните собствени средства (basic own funds) в резултат на еднократен шок надолу в размер на 25 на 100 на стойността на чуждата валута.

В някои специфични случаи (например при българския лев и други валути, свързани с еврото) степента на шока се различава от 25 на 100 както е постановено от РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2015/2017 НА КОМИСИЯТА от 11 ноември 2015 г., където се посочва, че когато местната или чуждестранната валута е евро, за целите на член 188, параграфи 3 и 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 коефициентът в размер на 25% се заменя със 1,81%, когато другата валута е лев (BGN);
Капиталовото изискване за валутния риск е равно на $-\min(3\,745\,315.5 * 1,81\%; -3\,745\,315.5 * 1,81\%)$
= 67 790 лв.

КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА ЗДРАВНО ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПОДПИСВАЧЕСКИ РИСК (Health)

Капиталовото изискване за риска от масово прекратяване на здравнозастрахователни договори е равно на загубата на основни собствени средства на Дружеството, която би възникнала в резултат на прекратяване на 40 % от застрахователните полици, при които прекратяването би довело до увеличаване на техническите резерви без добавка за риск.

Тази загуба за Дружеството се оценява на **19 198 лв.**

КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ ЗА ОБЩО ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПОДПИСВАЧЕСКИ РИСК (Non-life)

Капиталовото изискване за риска от прекратяване на застрахователни договори в общото застраховане е равно на загубата на основни собствени средства за застрахователните и презастрахователните предприятия в резултат на прекратяване на 40 % от застрахователните полици, при които прекратяването би довело до увеличаване на техническите резерви без добавката за риска.

Тази загуба за Дружеството се оценява на **18 987 лв.**

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През 2018 г. Дружеството ще отговори по адекватен начин на предизвикателствата пред сектора. При необходимост в ответните действия ще бъде включено и следното:

1. Привеждане на вътрешните процеси по управление на риска в съответствие с нововъзникналите външни рискове, пред които е изложено Дружеството.
2. Преглед на модела на Дружеството по отношение на действията на мениджмънта и поведението на притежателите на застрахователни полици, вследствие на въздействието на нововъзникналите рискове.
3. Преглед и преценка на пропорционалността и благоразумността на оценката на техническите резерви.
4. Оптимизиране на презастрахователната програма на Дружеството.
5. Промяна или отсрочване на разпределението на дивиденди, когато устойчивостта на бизнес модела е изложена на риск.